

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

સીતાલા પ્રસાદ શૌ

વિરુદ્ધ

પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્ય

ઓક્ટોબર ૧૫, ૧૯૭૪

[ન્યાયમૂર્તિઓ વાય. વી. ચંદ્રચુડ અને આર. એસ. સરકારિયા]

ભારતનું બંધારણ, અનુચ્છેદ ૨૨ (૫)–આંતરિક સુરક્ષા કાયદાની જાળવણી, ૧૯૭૧ અટકાયતનો સમયગાળો–હેબીયસ કોર્પસ–અટકાયતના આધારો એક એકાંત ઘટનાનો સંદર્ભ આપે છે–જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહયુક્ત રીતે "તમે વર્તન કરી રહ્યા છો" એમ દર્શાવતી વિગતો–જો અટકાયતનો આદેશ અપ્રગટ સામગ્રી પર આધારિત છે તે નિષ્કર્ષને ન્યાયી ઠેરવે છે.

અરજદારની મેઈન્ટેનન્સ ઓફ ઇન્ટરનલ સિક્યુરિટી એક્ટ ૧૯૭૧ હેઠળ અટકાયત કરવામાં આવી છે. અટકાયતનો આધાર એક એકાંત ઘટનાનો ઉલ્લેખ કરે છે. અરજદારને આપવામાં આવેલી વિગતોમાં જોકે જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તેને એવા કારણસર અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યો હતો: "તમે જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત રીતે કામ કરી રહ્યા છો. હેબિયસ કોર્પસ માટેની અરજીમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે ઉપયોગમાં લેવાતી ભાષા લાંબા સમય સુધી દોષિત વર્તન દર્શાવે છે, તેથી અટકાયત અધિકારી પાસે તેની સમક્ષ એવી સામગ્રી છે જે દર્શાવે છે કે અરજદાર લાંબા સમય સુધી ગુનાહિત વર્તણૂકમાં સામેલ છે અને આવી સામગ્રી અરજદારને જાહેર કરવામાં આવી ન હોવાથી, તેને મળવાની કોઈ તક મળી ન હતી, જેના પરિણામે બંધારણની કલમ ૨૨ (૫) નું ઉલ્લંઘન થયું હતું. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે રાજ્ય સરકારે અરજદારને આપવામાં આવેલા આદેશમાં દર્શાવેલી તારીખથી અલગ તારીખની સુનાવણી કરતા અટકાયતના આદેશને મંજૂરી આપી હોવાથી, રાજ્ય સરકારે તેની સમક્ષ અરજદારની અટકાયતને મંજૂરી આપતી વખતે અટકાયતનો અન્ય કોઈ આદેશ આપ્યો હતો.

અટકાયતના આદેશની પુષ્ટિ કરતા,

ઠરાવ્યુ: વિષયની સ્વતંત્રતા સાથે સંકળાયેલી બાબતોમાં અટકાયત કરનારા અધિકારીઓએ તેમના કાર્યોના નિર્વહનમાં સૌથી વધુ કાળજી લેવી જોઈએ. પરંતુ તે અટકાયતના આદેશોના અવાસ્તવિક વિરોધનને યોગ્ય ઠેરવતું નથી. રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરાયેલ જવાબી સોગંદનામું દર્શાવે છે કે અન્ય કોઈ સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી ન હતી. "તમે કામ કરી રહ્યા છો" અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ, જોકે કમનસીબ એ રજૂઆતને સમર્થન આપતું નથી કે અટકાયતનો આદેશ અપ્રગટ સામગ્રી પર આધારિત હતો, [જરૂરી-ઈ]

(ર) મંજૂરીના આદેશમાં ટંકલેખનની ભૂલ હોય છે જે એ હકીકત પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે અટકાયતના આદેશની સંખ્યા યોગ્ય રીતે આપવામાં આવી છે અને અટકાયતના આદેશની પુષ્ટિ કરતા આદેશમાં, સલાહકાર બોર્ડ સાથે પરામર્શ કર્યા પછી અટકાયતના આદેશની સાચી તારીખનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. [જરૂરી-એચ]

મૂળ હક્કમત: રિટ અરજી નંબર ૧૧૮/૧૯૭૪.

બંધારણના અનુચ્છેદ ૩૨ હેઠળ અરજી.

અરજદાર તરફે આર. એલ. કોહલી.

પ્રતિવાદી તરફે દિલીપ સિંહા અને જી. એસ. ચેટર્જી.

અદાલતનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તી ચંદ્રચુડે આપ્યો હતો.

અરજદારની તારીખ ૨૩ ઓગસ્ટ, ૧૯૭૩ના રોજ હાવડાના જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા મેઈન્ટેનન્સ ઓફ ઇન્ટરનલ સિક્યુરિટી એક્ટ, ૧૯૭૧ હેઠળ પસાર કરાયેલા આદેશ દ્વારા અટકાયત કરવામાં આવી હતી. આદેશમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે અરજદારને જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત કોઈપણ રીતે કામ કરતા અટકાવવાના હેતુથી અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યો હતો.

અટકાયતના આધારની વિગતો ૧૮ માર્ચ, ૧૯૭૩ની એક એકાંત ઘટનાનો સંદર્ભ આપે છે. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે તે તારીખે બપોરે લગભગ ૨ વાગ્યે, અરજદાર અને તેના સાથીઓએ તલવારો, બરછી અને લાઠીઓથી સજ્જ થઈને રાજનારાયણ રોય ચૌધરી ઘાટ રોડ, શિબપુર, હાવડા ખાતે બંગાળીઓના એક જૂથ પર હુમલો કર્યો હતો, જેમાં તેમને ગંભીર ઈજાઓ થઈ હતી. વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે આ વર્તનથી વિસ્તારમાં આતંકનું શાસન ફેલાયું હતું જેના પરિણામે દુકાનો અને રસ્તાની બાજુના ઘરોના દરવાજા બંધ થઈ ગયા હતા, વિસ્તારના લોકો ગભરાઈને ભાગી ગયા હતા અને લોકો સામાન્ય રીતે હુમલાના ડરથી તેમના ઘરોમાંથી બહાર નીકળવામાં ડરતા હતા.

અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે આ અરજી અથવા હેબિયસ કોર્પસની રિટમાં અમારા વિચારણા માટે બે મુદ્દા ઉઠાવ્યા છે. અરજદારને આપવામાં આવેલી વિગતો કહે છે કે અરજદારની અટકાયત આ આધાર પર કરવામાં આવી હતી: "તમે જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહયુક્ત રીતે કામ કરી રહ્યા છો. દલીલ એ છે કે આદેશ એક જ ઘટના પર આધારિત છે અને તેથી, તે દર્શાવતી ભાષાનો ઉપયોગ જે દર્શાવે છે કે અરજદાર દ્વારા લાંબા સમય સુધી લંબાવવામાં આવેલ દોષિત વર્તન સંપૂર્ણપણે અયોગ્ય હતું. અનુમાનિત રીતે એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે અટકાયત કરનાર સત્તાધિકારી પાસે તેની સમક્ષ એવી સામગ્રી હતી જે દર્શાવે છે કે અરજદાર લાંબા સમય સુધી ગુનાહિત વર્તણૂકમાં સામેલ હતો અને આવી સામગ્રી અરજદારને જાહેર કરવામાં આવી ન હોવાથી, તેને મળવાની કોઈ તક મળી ન હતી, જેના કારણે બંધારણની કલમ ૨૨ (૫) નું ઉલ્લંઘન થયું હતું. અમે આ રજૂઆતથી પ્રભાવિત નથી. તે સાચું છે કે વિષયની સ્વતંત્રતા સાથે સંકળાયેલી બાબતોમાં, અટકાયત કરનારા અધિકારીઓએ તેમના કાર્યોના નિર્વહનમાં સૌથી વધુ કાળજી લેવી જોઈએ. પરંતુ તે અટકાયતના આદેશોના અવાસ્તવિક વિરોધનને યોગ્ય ઠેરવતું નથી. રાજ્ય સરકાર વતી દાખલ કરાયેલ પ્રતિ-સોગંદનામું દર્શાવે છે કે અટકાયતનો આદેશ પસાર કરતી વખતે અટકાયત અધિકારી દ્વારા અન્ય કોઈ સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી ન હતી. તેથી, "તમે વર્તન કરી રહ્યા છો" અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ કમનસીબ હોવા છતાં એ રજૂઆતને સમર્થન આપતું નથી કે અટકાયતનો આદેશ

અપ્રગટ સામગ્રી પર આધારિત છે. અરજદારને સ્પષ્ટપણે જાણ કરવામાં આવી હતી કે તે જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત રીતે કામ કરી રહ્યો છે "જેમ કે તેને આપવામાં આવેલી વિગતો દ્વારા પુરાવા મળે છે. વિગતો માત્ર એક જ ઘટનાનો સંદર્ભ આપે છે.

અટકાયત આદેશ પર હુમલાનો બીજો આધાર એ છે કે જ્યારે રાજ્ય સરકારે ૩૦/૦૮/૧૯૭૩ પર અટકાયતને મંજૂરી આપી ત્યારે તેણે "૨૫/૦૮/૧૯૭૩" તારીખના અટકાયત આદેશને મંજૂરી આપતો આદેશ પસાર કર્યો હતો. અટકાયતનો વિવાદિત આદેશ ૨૩/૦૮/૧૯૭૩ તારીખનો હોવાથી એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે અરજદારની અટકાયતને મંજૂરી આપતી વખતે રાજ્ય સરકારે તેની સમક્ષ અટકાયતનો અન્ય કોઈ આદેશ મૂક્યો હતો. આ દલીલમાં કોઈ તથ્ય નથી. મંજૂરીના ક્રમમાં ટંકલેખનની ભૂલ છે. સલાહકાર મંડળનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી અટકાયતના આદેશની પુષ્ટિ કરતા ૦૮/૧૧/૧૯૭૩ પર રાજ્ય સરકાર દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશથી આ સ્પષ્ટ છે. પુષ્ટિકરણનો આદેશ એ ૨૩/૦૮/૧૯૭૩ તારીખના અટકાયતના આદેશનો સંદર્ભ આપે છે. એ પણ જણાવવું આવશ્યક છે કે પુષ્ટિના ક્રમમાં મંજૂરીના ક્રમમાં, ૧૮૧૮-સી નંબર ધરાવતા અટકાયત આદેશનો સ્પષ્ટ સંદર્ભ આપવામાં આવે છે. ૨૩/૦૮/૧૯૭૩ પર અરજદાર સામે પસાર કરવામાં આવેલા અટકાયતના

આદેશમાં તે જ સંખ્યા છે જે દર્શાવે છે કે મંજૂરીના ક્રમમાં "૨૫/૦૮/૧૯૭૩"
તારીખના આદેશનો સંદર્ભ એ ટંકલેખનની ભૂલ છે.

પરિણામે, અમે અટકાયતના આદેશની પુષ્ટિ કરીએ છીએ અને આ
અરજીને રદ કરીએ છીએ.

પી. એચ. પી.

અરજી રદ કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.